

Collegeprogramma 2018-2022 Gemeente Valkenswaard

www.valkenswaard.nl

@_Valkenswaard

GemeenteValkenswaard

Gemeente Valkenswaard

GEMEENTE
VALKENSWAARD

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
Aanleiding	p. 3
Opzet	p. 3
Keuzes en prioritering	p. 3
Wonen	p. 5
Ruimtelijke ontwikkeling	p. 5
Duurzaamheid	p. 6
Infrastructuur	p. 7
Groen	p. 7
Werken	p. 8
Bedrijvigheid	p. 8
Onderwijs	p. 9
Vrije tijd	p. 10
Recreatie	p. 10
Sport	p. 10
Cultuur	p. 11
Sociaal domein	p. 12
Sociaal domein	p. 12
Bestuur & organisatie	p. 13
Samenwerking en positionering	p. 13
Veiligheid	p. 14
Dienstverlening	p. 14
Financien	p. 15

Inleiding

Aanleiding

Valkenswaard heeft ambitie: het realiseren van de Toekomstvisie 2030. We kiezen om gekozen te worden door huidige en toekomstige inwoners, bedrijven en bezoekers. We zetten in op drie pijlers: sociale cohesie (van onze dorpen), (inzet op) innovatie en leisure (vrijtijdseconomie). We versterken daarmee de kracht van Valkenswaard en bieden we een antwoord op nieuwe ontwikkelingen. Dit in het belang van de inwoners, instellingen en bedrijven van Valkenswaard waarvoor wij ons dagelijks inzetten.

In juni 2018 heeft de gemeenteraad van Valkenswaard ingestemd met het hoofdlijnenakkoord 'Koersvast en vernieuwend 2018-2022'. De gemeenteraad heeft het college verzocht om dit akkoord te vertalen in een collegeprogramma. In het hoofdlijnenakkoord leest het college een herbevestiging van de ingeslagen weg, waarbij ook een antwoord wordt gegeven op de nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen zoals klimaat en de transformatie in het sociaal domein.

Opzet

Onze maatschappij verandert snel en nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen worden steeds complexer. Het college wil hierop kunnen inspelen. Het voorliggende collegeprogramma sluit daarop aan; geen dichtgetimmerd document dat na een jaar alweer achterhaald is, maar dynamisch en passend bij deze tijd.

Een collegeprogramma kent een bijzondere status. Waar een raadsakkoord zich richt op het 'waarom', richt het collegeprogramma zich op het 'wat'. Waar een raadsakkoord een opdracht is van de gemeenteraad aan het college, is het collegeprogramma een opdracht van het college aan de ambtelijke organisatie. Waar een raadsakkoord een antwoord geeft op de majeure politieke punten in een gemeente, ziet een collegeprogramma op het gehele gemeentelijke takenpakket.

Jaarlijks stelt de gemeenteraad de programmabegroting vast. Het college heeft gekozen voor een collegeprogramma dat aansluit op deze systematiek. In iedere begroting wordt antwoord gegeven op drie vragen: 'wat willen we bereiken', 'wat gaan we daarvoor doen' en 'wat mag het kosten'. In het collegeprogramma wordt deze eerste vraag voor deze bestuursperiode beantwoord. Hiermee zet het college een duidelijke koers neer, waarbij de Toekomstvisie 2030 en het hoofdlijnenakkoord 'Koersvast en vernieuwend 2018-2022' ons kompas zijn. In de jaarlijkse begroting wordt een antwoord gegeven op de overige twee vragen om zo te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

Keuzes en prioritering

Valkenswaard heeft een grote ambitie. De middelen en capaciteit zijn echter beperkt. Het afgelopen jaar heeft het college ingezet op een versterking van de financiële positie. Risico's, waaronder de beheersing van de kosten op het sociaal domein of veranderende economische ontwikkelingen, blijven echter bestaan. Daarnaast kent de gemeente Valkenswaard een financiële opgave waarmee de komende periode rekening gehouden moet worden.

Dit vraagt om verantwoord financieel beleid, het maken van scherpe keuzes en heldere prioriteiten. In onze keuzes vragen wij ons indringend af of gemeentelijke activiteiten bijdragen aan het realiseren van de Toekomstvisie 2030; op basis

hiervan worden prioriteiten gesteld. Bij het aannemen van de programmabegroting 2019-2022 heeft de gemeenteraad 'coalitiemiddelen' gereserveerd voor drie opgaven die voortvloeien uit het hoofdlijnenakkoord 'Koersvast en vernieuwend 2018-2022': het programma Groote Heide Dommelland, de klimaatdoelen en de transformatie in het sociaal domein. In de prioritering worden deze bestuursperiode deze middelen benut voor het realiseren van onze ambities.

Tot slot moet worden opgemerkt dat het in 2021 tien jaar geleden is dat de Toekomstvisie 2030 is vastgesteld door de gemeenteraad. De maatschappij heeft sindsdien niet stilgestaan. Gemeenten hebben nieuwe taken erbij gekregen, bijvoorbeeld op het gebied van het sociaal domein, klimaat, of de omgevingswet. Vooralsnog is de Toekomstvisie 2030 een helder anker. Om echter tijdig te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen wordt een update van de Toekomstvisie 2030 voorgesteld, met een aanscherping van de huidige uitgangspunten. Deze wordt uiterlijk 2021 opgeleverd. Het resultaat is een nog scherper afgesteld kompas, op de positionering van Valkenswaard en haar bestuurlijke prioriteiten. Voor het dorp en de inwoners waar we trots op zijn.

College van B&W van de gemeente Valkenswaard, v.l.n.r.: wethouder Geldens, secretaris Van Eijck, burgemeester Ederveen, wethouder Marchal en wethouder Theus.

Wonen

Ruimtelijke ontwikkeling

Valkenswaard staat aan de vooravond van een grote verandering in het fysieke domein: de invoering van de Omgevingswet in 2021. Deze wet bundelt en moderniseert in één wet alle wetten voor de leefomgeving. Valkenswaard ziet deze Omgevingswet als een kans om de Toekomstvisie 2030 te realiseren. Hiervoor ondernemen we een aantal stappen. In een op te stellen Omgevingsvisie beschrijven we onze ambitie voor de leefomgeving van Valkenswaard, waarbij we onze inhoudelijke pijlers (sociale cohesie, innovatie en vrije tijd) verankeren. Daarnaast spreken we af hoe we inwoners meer grip geven op ontwikkelen in hun leefomgeving. We zoeken kansen om goede (ruimtelijke) ontwikkelingen te faciliteren. De gemeente blijft daarbij altijd het algemeen belang dienen. Op basis van deze uitgangspunten streven we ernaar in 2021 een Omgevingsvisie voor Valkenswaard voor te leggen aan de gemeenteraad. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie doen onze inwoners actief mee. We vragen ze suggesties, ideeën en oplossingen. De invoering van de Omgevingswet betekent ook een andere werkwijze voor college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie. Samen spreken we spelregels af hoe we hiermee omgaan. De ambtelijke organisatie wordt middels het programma Sterk in je Werk voorbereid op de nieuwe werkwijze die de Omgevingswet vraagt.

Valkenswaard blijft inzetten op het behouden en aantrekken van nieuwe inwoners, met name jongeren en jonge gezinnen. Om ervoor te zorgen dat het hoge voorzieningenniveau van Valkenswaard in de toekomst behouden kan blijven, is het namelijk van belang dat het aantal inwoners minimaal op hetzelfde peil blijft en het liefste groeit. Bovendien behouden we zo de levendige wijken en de sociale cohesie waar onze inwoners zich thuis voelen. We hebben voor een programmatische aanpak gekozen om deze doelen te realiseren. Dat doen we in samenhang met onze andere activiteiten op het gebied van wonen, maar bijvoorbeeld ook in relatie tot kinderopvang en onderwijs. Samen bouwen we aan een goed thuis voor deze doelgroep. De plannen op dit gebied worden deze bestuursperiode voortgezet en waar nodig geïntensiveerd. In lijn met onze klimaatambities wordt de nieuwe en bestaande woningvoorraad verduurzaamd.

Wat willen we bereiken?

1. Een breed gedragen en interactief opgestelde Omgevingsvisie wordt in 2021 vastgesteld.
2. Samen met inwoners, bedrijven en belangenorganisaties integrale keuzes maken over de inrichting en waardering van de fysieke leefomgeving (overheidsparticipatie) en particuliere initiatieven integreren in het ruimtelijk beleid van de gemeente.
3. Een passende en duurzame woningvoorraad die aansluit op de behoeften, zodat sneller een passende woning kan worden gevonden: in het bijzonder voor jongeren en jonge gezinnen.
4. Draagvlak behouden en uitbouwen voor een hoog voorzieningenniveau door (nieuwe) inwoners te behouden en aan te trekken, met name de doelgroepen jongeren en jonge gezinnen.

Duurzaamheid

Voor een goed thuis is een gezonde en duurzame leefomgeving cruciaal. De gevolgen van klimaatverandering worden steeds beter voelbaar: extreme droogte, extreme neerslag en hittestress. De gemeenteraad heeft tijdens de behandeling van de meerjarenbegroting 2018-2021 een amendement aangenomen om een duurzaamheidsaanpak te ontwikkelen. Daarnaast wordt de komende jaren vanuit de Rijksoverheid meer gestuurd op energie- en klimaatdoelstellingen. Uiteindelijk kan de gemeente dit niet alleen. Het is belangrijk dat iedereen – inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen – meedoet om deze opgave te realiseren.

Het college zet daarom deze bestuursperiode stappen met de energietransitie en klimaatadaptatie in Valkenswaard. In 2019 zet Valkenswaard een 'stip op de horizon' over de duurzaamheidskoers. Vervolgens wordt dit ambitiedocument uitgewerkt in een routekaart. Dit koersdocument wordt begin 2019 geconcretiseerd in een Programma Duurzaamheid. Hierin laat het college zien hoe Valkenswaard gemeentebreed en regionaal te werk gaat om onze ambities te realiseren. Projecten die hieruit voortvloeien hebben de komende bestuursperiode prioriteit. Daarnaast wordt in MRE-verband werk gemaakt van onze Regionale Energie Strategie (RES), waarin we als regio aangeven aan de Rijksoverheid hoe wij onze bijdragen leveren aan de energietransitie.

Onderdeel van de verduurzaming van Valkenswaard is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) dat in 2019 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Hiermee maken we onze omgeving klimaatadaptief door robuuste maatregelen ten aanzien van regenwater door te voeren, passend binnen werk met werk maken. Vergroening van particuliere grond, alsmede de openbare ruimte is hier onderdeel van.

De overdracht van de huidige N69-corridor van de provincie naar de gemeente biedt veel kansen voor Valkenswaard. In voorbereiding op de overdracht van de huidige N69-corridor zoekt Valkenswaard samen met partners naar mogelijkheden om het gebied opnieuw in te richten. Daarbij kiezen we voor een integrale gebiedsontwikkeling met kwaliteitsverhogende maatregelen op het gebied van energietransitie, mobiliteit, natuur, klimaatadaptatie, water en recreatie. Het uitgangspunt is dat de gebiedsontwikkeling een impuls betekent voor de huidige programma's die in Valkenswaard lopen, zoals Groote Heide Dommeland en Masterplan Centrum.

Wat willen we bereiken?

5. Valkenswaard stelt zichzelf als doel om, in lijn met de landelijke doelstellingen, een CO2-reductie van 49% in 2030 en 100% in 2050 ten opzichte van 1990 te realiseren.
6. Duurzaamheid integreren binnen alle gemeentelijke beleidsvelden en het integraal realiseren van energiebesparing, duurzaam bouwen en renoveren, circulaire economie, duurzame mobiliteit en duurzame energieopwekking.
7. Valkenswaard klimaatadaptief maken om daarmee in te spelen op veranderende weersomstandigheden.
8. De huidige N69-corridor herontwikkelen tot een gezonde, duurzame leefomgeving in samenwerking met betrokken partners.

Infrastructuur

Valkenswaard wil een goed thuis zijn voor jongeren en jonge gezinnen. Daarnaast willen we nieuwe bedrijven aantrekken. Daarom zetten we in op een goede bereikbaarheid met de Brainportregio. Het sluiten van de uitvoeringsovereenkomst met de provincie voor de overdracht van de N69 is de eerste mijlpaal die deze bestuursperiode is geslagen. Het is nu zaak de N69 definitief over te dragen en de Westparallel, de nulplusmaatregelen en de verkeersmaatregelen Dommelen-Zuid te realiseren. Daarmee staan alle seinen op groen om de plannen rondom het Masterplan Centrum uit te voeren. Daarnaast biedt de gebiedsontwikkeling op de huidige N69-corridor kansen voor onze de ambities ten aanzien van de HOV-lijn.

Een fijn thuis betekent ook een gezonde en duurzame leefomgeving. Daarom zet het college in op een goede fietsbereikbaarheid. Een nieuw fietsbeleidsplan wordt in 2019 voorgelegd aan de gemeenteraad. Daarbij wordt ingezet op voor veilige en bereikbare fietsroutes voor onze inwoners en bezoekers. Daarnaast wordt het parkeerbeleid geëvalueerd en maatregelen genomen om parkeren nog beter te kunnen aansluiten op onze ambities. Tot slot zetten we in op nette, veilige en ordentelijke uitstraling in de openbare ruimte passend bij de omgeving.

Wat willen we bereiken?

9. Betere bereikbaarheid middels het realiseren van de Westparallel, de nulplusmaatregelen en verkeersmaatregelen Dommelen-Zuid.
10. Stimuleren van lopen, fietsen, openbaar vervoer, elektrisch vervoer en alternatieve vervoersmogelijkheden.
11. Een nette, veilige en ordentelijke uitstraling voor onze gemeente (in de openbare ruimte) passend bij de omgeving.

Groen

In de Brainportregio onderscheidt Valkenswaard zich als een gemeente waarin je thuiskomt in een prachtige, groene omgeving. Valkenswaard beschikt over kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden in haar directe omgeving. Deze behoren tot de top van Europa. Onze natuur draagt bij aan het prettige woon- en leefklimaat. Thuiskomen in Valkenswaard is voor veel inwoners ook thuiskomen in De Grootte Heide. De natuur bepaalt ook in belangrijke mate onze aantrekkelijkheid voor toeristen en recreanten. Middels het programma de Grootte Heide Dommelland zetten we de komende jaren in op projecten die deze natuur, en daarmee ook onze leisure-economie, versterken. Daarnaast hebben we ook oog voor het groen binnen de bebouwde kom. In een groene buurt woont men fijner. Daarnaast draagt het bij aan het klimaatadaptief maken van onze omgeving. De komende periode zetten we daarom verder in op vergroening. Een voorbeeld hiervan is het aanplanten van nieuwe bomen, zowel in de kern als in het buitengebied.

Wat willen we bereiken?

12. Het versterken van natuur ten behoeve van een goede balans tussen infrastructurele en groene ontwikkelingen en ter versterking van de basis voor de leisure-economie in Valkenswaard.
13. Vergroening van de omgeving, zowel in de bebouwde kom als in de ons omringende natuur, ter versterking van het woongenot en de leisure-economie.

Werken

Bedrijvigheid

Goede werkgelegenheid maakt Valkenswaard een prettig thuis voor bestaande en nieuwe inwoners en mee te kunnen doen aan de samenleving. In de Toekomstvisie heeft Valkenswaard een heldere ambitie neergezet: in 2030 willen we een lage werkloosheid en een goed vestigingsklimaat voor bedrijven. De belangrijkste doelstelling is dat zoveel mogelijk inwoners van Valkenswaard een baan hebben. Dit doen we op meerdere manieren. Een onderscheidend economisch profiel en het toepassen van innovatieve concepten zijn hiervoor cruciaal. We benutten daarbij onze strategische ligging in de Brainportregio.

Naast de ontwikkelingen in de vrijetijdsector zet Valkenswaard in op het versterken van twee belangrijke economische dragers: het centrum en bedrijventerrein de Schaapsloop. Middels het Masterplan Centrum zet Valkenswaard in op een compact, aantrekkelijk en onderscheidend winkelcentrum. Daarbij past een afgebakend centrum waarin leegstaande winkels buiten het kernwinkelgebied worden getransformeerd naar woningen. Daarnaast zet Valkenswaard na de overdracht van de huidige N69 in op een autoluw en groen centrum. Tot slot stimuleert Valkenswaard mogelijkheden om de branchering in het centrum te versterken. Onze activiteiten voeren we uit in nauwe samenwerking met het Centrummanagement.

Het bedrijventerrein met haar diversiteit aan bedrijvigheid blijft een belangrijke pijler onder de economie van Valkenswaard. Daarbij zetten we in op kwaliteitsverbetering en haken we waar mogelijk aan op de Brainportagenda. Deze bestuursperiode ontwikkelen we een visie op de toekomst van het bedrijventerrein. Daarbij is ook oog voor initiatieven met betrekking tot multifunctioneel gebruik, alsmede activiteiten om het bedrijventerrein te verduurzamen en duurzaam veilig in te richten conform het Keurmerk Veilig Ondernemen. Voor het buitengebied zetten we in op een operationeel glasvezelnetwerk, de eerste stappen hiervoor zijn reeds gezet.

Met het bedrijfsleven willen we ook samenwerken aan de grote opgaven die er de komende periode liggen op het gebied van duurzaamheid en het overbruggen van de kloof op de arbeidsmarkt tussen vraag en aanbod van arbeid. De kloof, waardoor verschillende groepen nog buitenspel staan. Hiervoor leggen we in het programma Transformatie Sociaal Domein een koppeling met economisch beleid. Wij blijven onze partners stimuleren om de triple-helix samenwerking te versterken. Hiervoor worden onder andere kansen benut in regionaal verband en wordt het ambassadeurschap Were Di gecontinueerd.

Wat willen we bereiken?

14. Een compact, aantrekkelijk en onderscheidend winkelcentrum waarmee de winkelleegstand wordt verminderd naar het landelijk gemiddelde.

15. Een afbakening van het kernwinkelgebied met een actieve rol van de gemeente om te komen tot een sterk economisch profiel.

16. Ontwikkeling van het bedrijventerrein om een kwaliteitsverbetering, verduurzaming en goede aanhaking op de Brainportagenda te realiseren.

17. Het versterken van de triple-helix samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Onderwijs

In Valkenswaard moeten kinderen en jongeren hun talenten optimaal kunnen inzetten en ontwikkelen. De gemeente heeft prachtige dorpen om in op te groeien. Daarom zetten we ons in voor een divers onderwijsaanbod. Hiermee versterken we ook de woonaantrekkelijkheid van Valkenswaard voor jongeren en jonge gezinnen; Valkenswaard als thuis voor een nieuwe generatie. We bouwen aan goede verbindingen tussen het onderwijs en instanties in het sociaal domein, om eventuele problemen bij jongeren zo vroeg mogelijk te voorkomen. Waar mogelijk benutten we kansen die een integrale inzet van onderwijshuisvesting hiervoor biedt: verschillende partners samen op dé plek waar kinderen en ouders dagelijks komen.

De snel veranderende arbeidsmarkt betekent dat de competenties die mensen nodig hebben om een beroep te kunnen uitoefenen ook snel veranderen. Onze inzet blijft dat iedereen kan meedoen op de arbeidsmarkt. Daarom zetten we ook in op scholing voor volwassenen. Een voorbeeld hiervan is de aanpak van laaggeletterdheid, waar Valkenswaard tegen strijdt.

Wat willen we bereiken?

18. Het integraal inzetten van onderwijshuisvesting in samenwerking met schoolbesturen, kindpartners, zorgpartners en wijkbewoners
19. Een doorgaande ontwikkellijn van 0-18 jaar, waarbij een vloeiende aansluiting is tussen voorschool en vroegschool en basisschool en voortgezet onderwijs
20. Meer kinderen hebben de mogelijkheid zich naar hun competenties te ontwikkelen en zijn hier trots op.
21. Het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden bij kinderen maar ook bij volwassenen

Vrije tijd

Recreatie

De keuze om de gemeente Valkenswaard als leisuregemeente te ontwikkelen, ligt voor de hand. De vrijetijdseconomie is één van de weinige economische groeimogelijkheden voor Valkenswaard. Daarbij levert deze sector een grote toegevoegde waarde voor de lokale economie en levert het relatief veel werkgelegenheid op die past bij de kenmerken van de beroepsbevolking van in de gemeente Valkenswaard in relatie tot andere sectoren. Daarnaast is het een sector die ook op landelijk niveau groeiende is en waarin bestedingen jaarlijks toenemen. Tot slot is leisure nog niet geografisch verankerd binnen de regio. Door hier op te focussen wordt een sterke bijdrage geleverd aan het leefklimaat binnen de Brainportregio.

Vanuit het programma Dommelland worden projecten voorbereid in het buitengebied om de natuur, vrijetijdsvoorzieningen en daarmee ook de leisure-economie te versterken. Hierbij wordt een participatieproces met relevante betrokkenen doorlopen en wordt de gemeenteraad in positie gebracht. Het college geeft het uitwerken van deze projecten vanwege de strategische betekenis voor Valkenswaard prioriteit. De ambitie is om nieuw ecologische verbindingen te leggen om de natuurkwaliteit van het buitengebied te versterken. Daarnaast bestaat ook de wens om de leisurezone en de boulevard verder te ontwikkelen. Hierbij worden innovatieve concepten toegepast en vindt de ontwikkeling op een duurzame wijze plaats. Het realiseren van deze ambitie kan Valkenswaard niet alleen, vandaar dat we samenwerken met ondernemers en medeoverheden. Een voorbeeld hiervan is de BGTS-Samenwerking, welke deze bestuursperiode wordt geïntensiveerd. Tot slot zetten we deze bestuursperiode in op de doorontwikkeling van onze evenementen die het merkprofiel van Valkenswaard mede bepalen.

Wat willen we bereiken?

22. Realiseren van het programma Groote Heide Dommelland om de natuur te versterken, vrijetijdsvoorzieningen te creëren en werkgelegenheid te vergroten.

Sport

Door sterke vrijetijdsvoorzieningen kunnen onze inwoners meedoen en elkaar ontmoeten. Ze kunnen zich ontwikkelen en worden uitgedaagd. Ook worden onze woonaantrekkelijkheid en sociale cohesie versterkt en de transformatie in het sociaal domein gestimuleerd. Het huidige beleidskader wordt in samenwerking met verenigingen en andere betrokkenen de deze bestuursperiode uitgewerkt in jaarlijkse uitvoeringsnota's. Daarbij staat de ontwikkeling centraal van 'we gaan sporten' naar 'we gaan bewegen'. Daarnaast wordt een sterkere verbinding gelegd met het sociaal domein, omdat een gezonde levensstijl preventief werkt. Naast jeugd, volwassenen en ouderen zetten we het sport- en beweegbeleid ook in om mensen met een verstandelijke en lichamelijke beperking te activeren. Tot slot wordt in de loop van 2019 de nieuwe accommodatie zwembad/sporthal op sportpark den Dries in gebruik genomen. Daarnaast ronden we de aanleg van de nieuwe atletiekbaan af. Valkenswaard blijft openstaan voor nieuwe vormen van sport en faciliteert deze bij voorkeur ter versterking van bestaande verenigingen.

Wat willen we bereiken?

23. Meer inwoners hebben naar eigen vermogen de mogelijkheid om te kunnen sporten en bewegen.

24. Sport en bewegen wordt gericht ingezet waardoor meer mensen fitter worden en meedoen in de samenleving.

Cultuur

Naast sporten en bewegen is ook cultuur een manier waarop inwoners kunnen meedoen en elkaar kunnen ontmoeten. In het nieuwe cultuurbeleid zetten we in op ontwikkeling van inwoners door cultuurdeelname, het verbreden van hun kijk op de wereld en het mogelijk maken om mee te doen in Valkenswaard. In 2019 komen we, samen met de onlangs aangetreden Cultuurraad, tot een ambitieus en breed gedragen beleid. Hierbij leggen we vanzelfsprekend een relatie met de doelen in de Toekomstvisie 2030 en ons regionaal profiel. Projecten die hieruit voortvloeien, worden deze bestuursperiode uitgevoerd. In de uitvoering ligt daarbij een belangrijke rol de combinatiefunctionarissen, voor het Centrum voor Muziek en Dans en onze culturele evenementen.

Wat willen we bereiken?

25. Cultuurdeelname zo inzetten zodat meer inwoners zichzelf ontwikkelen, hun kijk op de wereld verbreden en meedoen in Valkenswaard.

Sociaal domein

Sociaal domein

In Valkenswaard moet iedereen naar eigen vermogen kunnen meedoen aan de samenleving. Waar nodig ontvangen zij hiervoor toerusting en ondersteuning. Hiervoor benutten we zoveel als mogelijk de kracht van diezelfde samenleving. Dat betekent wel een andere houding van de gemeente richting onze inwoners en de talrijke initiatieven op het gebied van zorg, welzijn en ondersteuning: we maken een beweging van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Uitgangspunten zijn actieve deelname aan de maatschappij, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid. Daarbij staat de leefwereld en de mens centraal staat en niet het systeem. Mensen die het echt nodig hebben, kunnen blijven rekenen op passende ondersteuning die aansluit op hun behoeften en mogelijkheden.

Centraal uitgangspunt hierbij is dat onze inzet bijdraagt aan het door ons gewenste, maatschappelijk effect en de hieraan gekoppelde doelen. Onze inzet moet doeltreffend en doelmatig zijn en passend binnen de bestaande regelgeving (rechtmatig) en binnen de financiële kaders. Om dit te bereiken, gaan we scherper richting bepalen en strakker sturen: waar kunnen we het verschil maken, welke rol vraagt dit van ons en welke opgaven hebben prioriteit? Om onze doelen te bereiken, wordt in 2019 een programma Transformatie Sociaal Domein 2019-2022 vastgesteld waarbij jaarlijks een uitvoeringsplan wordt opgesteld, bestaande uit projecten. Hiermee verbeteren we de ondersteuning van onze inwoners en bieden we een antwoord op de toename van de jaarlijkse uitgaven voor Wmo en jeugdhulp.

Het doel: in 2022 participeren meer inwoners uit Valkenswaard autonoom en zelfstandig, naar vermogen en behoefte. Om dit effect te bereiken, hanteren we drie doelen: meer inwoners hebben de mogelijkheid om mee te doen en ontvangen hiervoor, waar nodig, toerusting en ondersteuning, meer inwoners voelen zich prettig in hun woonomgeving (leefbaarheid) en meer jeugdige inwoners kunnen zich maximaal ontwikkelen en gezond en veilig opgroeien. We werken daarin langs zes programmalijnen: vrij toegankelijke voorzieningen, toegang, tweedelijns voorzieningen, wonen, veiligheid en monitoring. Daarbij zet Valkenswaard ook in op het voorkomen van schulden en armoede. De gemeente voorziet in toegankelijke schuldhulpverlening en verborgen armoede wordt proactief opgespoord.

Een actieve samenleving is ook meedoen in een inclusieve samenleving. Het beleid is erop gericht dat verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten en meedoen. Dat geldt ook voor onze inwoners met een beperking. Deze bestuursperiode wordt de uitvoeringsnota Toegankelijk Valkenswaard uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

26. Meer inwoners hebben de mogelijkheid om mee te doen en ontvangen hiervoor, waar nodig, toerusting en ondersteuning.

27. Meer inwoners voelen zich prettig in hun woonomgeving (leefbaarheid).

28. Meer jeugdige inwoners kunnen zich maximaal ontwikkelen en gezond en veilig opgroeien.

Bestuur & organisatie

Samenwerking en positionering

Vanuit de Toekomstvisie 2030 heeft Valkenswaard ervoor gekozen om zich te profileren als dé leisuregemeente van de Brainportregio en als woongemeente voor jongeren en jonge gezinnen. Deze bestuursperiode worden activiteiten ontplooid om dit imago en deze identiteit nog scherper neer te zetten. Om successen te behalen, is een proactieve houding als gemeente noodzakelijk. Daarbij hoort ook dat successen worden gevierd; een hoop zaken gaan al goed, het is belangrijk om deze zichtbaar te maken.

In regionale samenwerking is het uitgangspunt dat Valkenswaard een bijdrage levert aan de regio als geheel, in plaats van focus te leggen op het directe profijt vanuit samenwerkingsverbanden voor de gemeente Valkenswaard zelf. Daarbij past ook een actieve rol in samenwerkingsverbanden waarin wij vanuit onze eigen kwaliteiten bijdragen aan maatschappelijke opgaven. Hier zijn we scherp op in de lobby-aanpak, het relatiemanagement en het oppakken van regionale kansen. Voor de toekomst doen we onderzoek naar de maatschappelijke opgaven van de gemeente Valkenswaard en hoe voldoende bestuurskracht georganiseerd kan worden om deze doelstellingen te realiseren, c.q. welke gemeentelijke schaalgrootte hiervoor noodzakelijk is.

Valkenswaard kiest voor participatie van haar inwoners en biedt ruimte aan de samenleving. Dat vraagt om een andere houding van de gemeente. Het rapport Burgerkracht is het leidende principe voor participatievraagstukken in Valkenswaard. Een heroriëntatie vindt plaats op de rollen van bestuur, organisatie en samenleving om hiertoe te komen. De methodiek van de gemeente Peel en Maas kan hiervoor als voorbeeld dienen. De gemeente bepaalt haar prioriteiten in haar eigen rol vanuit de Toekomstvisie 2030. Daarbij hoort ook, in het verlengde van de invoering van de Omgevingswet, het realiseren van een transformatie van limitatieve naar doelgerichte regelgeving.

Wat willen we bereiken?

29. Een update van onze Toekomstvisie 2030, uiterlijk in 2021.

30. Een optimale positionering van onze identiteit en ons imago als dé leisuregemeente van Zuidoost-Brabant en woongemeente voor jongeren en jonge gezinnen, waarbij behaalde successen proactief worden gevierd.

31. Regionale samenwerking waarbij een actieve rol het uitgangspunt is waarin Valkenswaard een bijdrage levert aan het geheel van de regio.

32. Inzicht in onze maatschappelijke opgaven en welke samenwerking daaruit voortvloeit om de noodzakelijke bestuurskracht voor deze opgaven te realiseren.

33. Een doorontwikkeling van de rollen van bestuur, organisatie en samenleving in de verschillende maatschappelijke taken en opgaven, waarbij de prioriteit voor de gemeente ligt bij het realiseren van de Toekomstvisie 2030.

34. Het realiseren van een transformatie van limitatieve naar doelgerichte regelgeving.

Veiligheid

Veiligheid is een van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners. Veiligheid en handhaving zijn onderwerpen welke zich door diverse andere beleidsterreinen vlechten. In de bestuursperiode 2018-2021 hebben deze onderwerpen belangrijke ondersteunende rol, ook in relatie tot de Toekomstvisie.

Valkenswaard moet een plek zijn waar inwoners veilig over straat kunnen en zich thuis en veilig voelen. Een verstoring van dit gevoel heeft een grote impact op de levens van onze inwoners. Er zijn volop maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van psychische gezondheidszorg, verslaving, verwarde personen, mensen met extreme denkbeelden, etc. Onze inwoners zijn niet altijd in staat op eigen kracht hiermee om te gaan, de gemeente Valkenswaard wil er ook zijn voor deze inwoners en hun omgeving.

Ook zijn er ontwikkelingen op het vlak van georganiseerde criminaliteit, dit leidt steeds vaker tot ondermijning: de verwevenheid van de boven- en onderwereld. Een wereld die crimineel van aard is, maar sociaal is ingebed in wijken en die buiten de greep en vaak buiten het zicht van overheden valt. Het is een wereld waar sterke sociale relaties zijn en er gezorgd wordt voor de zwakkeren. Maar intussen wordt daar veel geld verdiend, zo nodig door omkoping, intimidatie of geweld. De gemeente Valkenswaard wil zich hiertegen versterken.

Wat willen we bereiken?

35. We willen samen met onze bewoners en partners de veilige woon- en leefomgeving behouden en versterken. In de wijken gaan bewoners prettig met elkaar om, inwoners voelen zich thuis en ze helpen elkaar om sociale overlast te voorkomen.

36. We borgen een goede organisatie van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

37. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties signaleren we de problematiek in een vroeg stadium. We bieden snel en deskundige hulp en ondersteuning en zo nodig investeren we in een passende aanpak. Hierdoor voorkomen we escalatie van zorg-, overlast- en veiligheidsproblemen.

38. Inwoners zijn zich in 2022 meer bewust van het feit dat ondermijnende criminaliteit zich in de directe omgeving kan voordoen en de inwoners, ondernemers en de publiek private samenwerkingsverbanden voelen zich samen met de gemeente, politie, Openbaar Ministerie en Belastingdienst verplicht om ondermijning aan te pakken.

Dienstverlening

De gemeente Valkenswaard kenmerkt zich door heldere en transparante dienstverlening, die regelmatig op effecten wordt getoetst en beoordeeld. We willen proactief beleid voeren door te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en bewust te sturen op het bereiken van resultaten. We bouwen voortdurend aan een organisatie die de doelen uit de Toekomstvisie 2030 kan realiseren. Met het programma Sterk in je Werk investeren we in onze medewerkers en daarmee ook in onze dienstverlening richting burgers en bedrijven. In het inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers nemen we de kennismaking met de gemeente en de gemeenschap op.

Wat willen we bereiken?

39. Organisatiebreed de dienstverlening aan inwoners, instellingen en ondernemers optimaliseren door deze centraal te stellen en deze in te richten vanuit de focus en situatie van de klant.
40. Versterking van de pro-activiteit van het bestuur, anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en sturen op resultaten.
41. Verbetering van efficiency, effectiviteit en klantgerichtheid van de beleidsuitvoering.
42. Een interactieve instelling van medewerkers en het vergroten van het communicatiebewustzijn (denken van buiten naar binnen).
43. Als organisatie bestendiger worden op adresfraude en identiteitsfraude.

Financiën

In de bestuursperiode 2018-2021 is van belang dat de Toekomstvisie en het Hoofdlijnenakkoord de kaders zijn van waaruit we werken. Om de doelstellingen uit de Toekomstvisie te realiseren zijn veel projecten in gang gezet en van investeringsmiddelen voorzien. Deze projecten worden in deze periode ten uitvoer gebracht. Het accent in deze periode ligt daarmee op uitvoeren wat we al hebben gepland. Daarmee is een belangrijk beslag op middelen in de begroting gelegd. Daarbij is ook een beroep gedaan op de Algemene reserve en is externe financiering aangetrokken. Ons weerstandsvermogen is toereikend, de solvabiliteit (zeg maar: de verhouding tussen de eigen reserves en de leningen die we nodig hebben voor onze investeringen) daalt echter onder de norm. Daarbij zijn de ontwikkelingen in het sociaal domein nog onzeker. Onbekend is of en in welke mate de uitgaven voor het sociaal domein zich op dezelfde manier voortzetten als in de afgelopen jaren.

We willen nieuwe ontwikkelingen die bijdragen aan het realiseren van onze Toekomstvisie stimuleren. Waar nodig faciliteren we of nemen we regie. Tegelijkertijd geven we hierbij (in lijn met de Omgevingswet en participatie) ook ruimte aan en stimuleren we inbreng en verantwoordelijkheid van de maatschappelijke omgeving. Zowel als het gaat om investeringen in middelen als inzet en betrokkenheid. We realiseren ons dat we daarbij ook meer ruimte moeten maken om de slagvaardigheid te verhogen door waar nodig drempels in regelgeving te verlagen en/of processen te versnellen.

We realiseren ons dat extra investeringen in de beheersing van de waterhuishouding vanwege de klimaatverandering nodig kunnen zijn die een extra toename van de lokale lasten met zich mee kunnen brengen. Daarnaast blijft uitgangspunt een beheerste ontwikkeling van de lokale lasten waarbij de toename jaarlijks niet meer dan de index bedraagt.

In toenemende mate organiseren we een deel van onze taken in samenwerkingsverbanden. Ook daarvoor geldt dat een goed financieel beheer bijdraagt aan het sturen op onze financiële positie. In die zin is het belangrijk om ook beheer goed te organiseren zodat deelnemende gemeenten tijdig inzicht en grip hierop hebben.

Wat willen we bereiken?

44. Een gezonde financiële positie als basis voor onze bestuurskracht en waarmee we onze doelstellingen op basis van de Toekomstvisie blijvend kunnen realiseren.
45. Een structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting, met ruimte en flexibiliteit voor ontwikkelingen die passen in onze Toekomstvisie, waarbij we ook willen inzetten op inbreng en verantwoordelijkheid van onze omgeving.
46. We beheersen onze risico's en hebben een weerstandsvermogen waarmee we structureel deze risico's kunnen dekken.
47. We zetten in op het versterken van onze Algemene reserve en nemen de nodige voorzichtigheid in acht ten aanzien van het aantrekken van nieuwe geldleningen met als doelstelling een solvabiliteit van minimaal 30%.
48. Een beheerste ontwikkeling van de lokale lasten.